

Financieel jaarverslag 2025

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2025

Hofweg 1h
2511 AA Den Haag

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG

1. **Doelstelling**
2. **Oprichting**
3. **Governance code cultuur**
4. **Samenstelling Raad van Toezicht en bestuur**
5. **Financiering**
6. **Begroting 2025 en 2026**
7. **Resultaatbestemming**
8. **Bestuursverslag**
8. 1 Bestuursverslag
8. 2 Begroting 2026

JAARREKENING

9. **Balans per 31 december 2025**
10. **Staat van Baten en Lasten over 2025**
11. **Kasstroomoverzicht**
12. **Toelichting Algemeen**
12. Waarderingsgrondslagen
13. **Toelichting op de Balans per 31 december 2025**
13. 1 Toelichting Activa
13. 2 Toelichting Passiva
13. 3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen
14. **Toelichting Staat van Baten en Lasten over 2025**
14. 1 Specificatie Baten
14. 2 Specificatie Lasten
14. 3 Toelichting begroting en resultaat 2025
14. 4 Verantwoording WNT
15. **Overige gegevens**
15. 1 Resultaat bestemming
15. 2 Controleverklaring
16. **Bijlagen**
16. 1 Bijlage Jaarplansubsidie 2025; BZK en Tweede Kamer
16. 2 Bijlage Subsidie 2025 BZK
16. 3 Bijlage bijdrage 2025 Tweede Kamer
16. 4 Bijlage Specificatie Jaarplansubsidie 2025
16. 5 Bijlage Specificatie opdrachten en overige subsidies
16. 6 Bijlage Toelichting afschrijvingen

BESTUURSVERSLAG

JAARREKENING 2025

1. DOELSTELLING

ProDemos is het 'Huis voor democratie en rechtsstaat'.
ProDemos legt uit wat de spelregels zijn van de democratie en de rechtsstaat en laat zien wat je zelf kunt doen om invloed uit te oefenen – in de gemeente, het waterschap, de provincie, het land en de Europese Unie.

2. OPRICHTING

De stichting is op 30 september 2010 opgericht, na fusie van de Stichting Instituut voor Publiek en Politiek en de Stichting Bezoekerscentrum Binnenhof.

3. GOVERNANCE CODE CULTUUR

ProDemos volgt de Governance Code Cultuur.

4. SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT EN BESTUUR

De samenstelling van de Raad van Toezicht, per 31 december 2025, van ProDemos is als volgt:

Dhr. E.H.T.M. Nijpels	voorzitter, tevens lid remuneratiecommissie
Mevr. M.C.C. van de Schepop	vice-voorzitter, tevens voorzitter van de remuneratiecommissie
Dhr. V.G. Moolenaar	lid, tevens voorzitter audit commissie
Mevr. D.P.J. Woestenberg	lid, tevens lid commissie onderwijs en kwaliteit
Dhr. A.A. Pormes	lid, tevens lid commissie onderwijs en kwaliteit
Dhr. R. van Raak	lid, tevens lid audit commissie

Het bestuur wordt gevormd door de heer E.C. Stokkink, geboren 29 mei 1964

5. FINANCIERING

De inkomsten van ProDemos bestaan uit subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), een bijdrage van de Tweede Kamer, entreegelden, inkomsten uit subsidies en door de uitvoering van opdrachten voor derden, (semi)overheden, overheidsinstanties en particuliere organisaties.

6. BEGROTING 2025 EN 2026

Voor 2025 was een begroting opgesteld met een tekort van € 600.000, rekening houdende met de veronderstelde uitvoering van voldoende opdrachten en de toegezegde subsidies. De in deze jaarrekening opgenomen begroting voor 2026 is de door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting die eindigt met een tekort van € 715,000

7. RESULTAATBESTEMMING

Zoals blijkt uit de staat van baten en lasten is 2025 afgesloten met een voordelig resultaat van € 147.881

Bestuursverslag

In 2025 heeft ProDemos in korte tijd een scala aan verkiezingsactiviteiten opgezet en uitgevoerd ter voorbereiding op de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen. Velen maakten daarvan gebruik om zo goed mogelijk geïnformeerd naar de stembus te gaan. Het treffendste voorbeeld hiervan blijft uiteraard onze StemWijzer, die ruim 8 miljoen keer volledig werd ingevuld. Een weerbare democratie vereist dat burgers voldoende kennis hebben over onze democratische principes en de rechtsstaat, en dat ze de basiswaarden niet alleen kennen, maar ook actief ondersteunen. Iedereen moet kunnen meedoen aan het democratische proces.

Financieel resultaat

De activiteiten van ProDemos worden voornamelijk gefinancierd met de subsidie van het ministerie van BZK van € 8,9 miljoen en een financiële bijdrage van €2,5 miljoen van de Tweede Kamer, tezamen € 11,5 miljoen.

In de begroting voor het jaar 2025 is rekening gehouden met een tekort van -€600.000 voor extra kosten voor de huur van een nevenlocatie nabij de tijdelijke Tweede Kamer, vanwege de verbouwing van het Binnenhof. Gedurende het jaar heeft ProDemos ook extra incidentele subsidies ontvangen voor activiteiten in de regio (amendement Sneller-Buijsse), en voor verkiezingsactiviteiten rond de Tweede Kamerverkiezingen die zich onverwacht aandien na de val van het kabinet medio dit jaar. Daarnaast heeft ProDemos in 2025 substantieel meer eigen inkomsten gerealiseerd dan begroot door een grote stijging in vraag naar de cursus Politiek Actief en doordat er meer gemeentelijke StemWijzers zijn verkocht dan verwacht. In totaal zijn de inkomsten uit opdrachten en overige subsidies daarmee ruim €2 miljoen hoger uitgekomen dan begroot.

De totale uitgaven zijn, ondanks de extra uitvoeringskosten van genoemde incidentele subsidies, niet evenredig meegestegen. Deze komen ca €1,7 miljoen hoger uit dan begroot. Ook zijn op posten lagere uitgaven gedaan dan begroot. Zo is om logistieke redenen een aanpassing in de huisvesting uitgesteld naar 2026 (-€150.000) en vielen de kosten voor uitvoering van het reguliere jaarplan circa € 50.000 lager uit. Daarnaast heeft ProDemos ondanks de fors hoger inkomsten de overheadskosten in bedwang weten te houden.

Dit alles leidt ertoe dat het resultaat – zowel financieel als in bereik – eind 2025 fors positiever is uitgevallen dan begroot. ProDemos heeft 2025 uiteindelijk kunnen afsluiten met positief resultaat van €147.811.

Risico's voor continuïteit

Ondanks de sterke prestaties blijven de risico's voor continuïteit groot. Vanaf 2027 wordt een korting op de BZK-subsidie oplopend tot circa 20% verwacht, bovenop de andere financiële uitdagingen met betrekking tot niet uitgekeerd krijgen van LPO-compensatie en de huur van een nevenlocatie nabij de tijdelijke Tweede Kamer, zoals hierboven beschreven.

Daarnaast blijft ProDemos, zolang het Binnenhof wordt verbouwd, aangewezen op de studio's in New Babylon als nevenlocatie nabij de tijdelijke locatie van de Tweede Kamer. Voor de huisvestings- en afschrijvingskosten (€ 500.000 per jaar) is vooraf gespaard, uitgaande van terugkeer naar het Binnenhof in 2026. De renovatie is echter voorzien tot de zomer van 2031. Hierdoor lopen de kosten fors langer door dan geraamd. De opgebouwde reserves zijn niet toereikend om deze samenloop van tegenvallers op te vangen. ProDemos is daarom het gesprek aangegaan met subsidiegevers en stakeholders over gezamenlijke verantwoordelijkheid en borging van de opdracht op langere termijn.

Interne organisatie

Er is veel werk verricht ter versterking en verdere professionalisering van de organisatie. Zo is er het afgelopen jaar veel aandacht besteed aan de weerbaarheid van onze medewerkers, die de gevolgen merken van de verharding van het publieke debat. Ook hebben we geïnvesteerd in didactische expertise van onze educatoren. Tevens was 2025 het eerste volledige uitvoeringsjaar van het duurzaamheidsbeleid, waarover het hoofdstuk Een sterk ProDemos in het jaarverslag nader op ingaat.

ProDemos heeft ook een eigen alumninetwerk in het leven geroepen. Dit netwerk is opgezet om oud-collega's betrokken te houden bij ProDemos en bij elkaar. In 2026 zal ProDemos met hen het derde lustrum vieren. Helaas zal deze viering plaatsvinden zonder de allereerste directeur van ProDemos, Kars Veling. In augustus bereikte ons het droevige nieuws dat hij is overleden. Kars was bij de collega's zeer geliefd en werd ervaren als een fijne, menselijke directeur.

In 2025 zijn er gesprekken gevoerd ter voorbereiding van het Strategisch Plan 2027-2031. Bij de totstandkoming van het Strategisch Plan zijn zowel de eigen medewerkers als externe stakeholders betrokken. Met hen kijken we hoe we de voortzetting van de onze missie kunnen garanderen om daarmee bij te dragen aan de weerbaarheid van de democratische rechtsstaat in een tijd waarin deze onder druk staat. In de loop van 2026 wordt het plan definitief gemaakt en gepubliceerd.

Eric Stokkink
directeur/bestuurder

.

.

8.2 BEGROTING 2026

Begroting 2026 in relatie tot realisatie en begroting 2025

	Begroting 2026	Realisatie 2025	Begroting 2025
	€	€	€
BATEN			
Structurele subsidies	11.545.000	11.545.000	11.447.000
Inkomsten uit gesubsidieerde activiteiten	442.500	507.913	411.750
Overige opdrachten en subsidies	1.300.000	2.841.285	800.000
Overige baten	1.500	19.591	1.500
	<u>13.289.000</u>	<u>14.913.789</u>	<u>12.660.250</u>
Totaal baten	<u><u>13.289.000</u></u>	<u><u>14.913.789</u></u>	<u><u>12.660.250</u></u>
LASTEN			
Variabele Lasten			
Externe kosten gesubsidieerde activiteiten	3.980.500	4.000.116	4.059.600
Externe kosten overige activiteiten	<u>600.000</u>	<u>1.392.589</u>	<u>300.000</u>
	<u>4.580.500</u>	<u>5.392.705</u>	<u>4.359.600</u>
Interne uitvoeringskosten activiteiten			
Personeelslasten	7.860.000	7.651.453	7.347.000
Overige personeelslasten	571.500	619.656	543.050
Huisvestingslasten	397.000	402.853	355.300
Kantoorkosten	161.000	282.982	214.000
Algemene kosten	301.500	313.433	281.300
Afschrijvingen	153.000	159.932	196.000
Overige lasten	<u>9.500</u>	<u>23.819</u>	<u>14.000</u>
	<u>9.453.500</u>	<u>9.454.128</u>	<u>8.950.650</u>
Totaal lasten	<u><u>14.034.000</u></u>	<u><u>14.846.833</u></u>	<u><u>13.310.250</u></u>
Financiële baten en lasten	<u><u>30.000</u></u>	<u><u>54.708</u></u>	<u><u>50.000</u></u>
Vennootschapsbelasting	0	26.217	0
Resultaat	<u><u>-715.000</u></u>	<u><u>147.881</u></u>	<u><u>-600.000</u></u>

9. BALANS PER 31 DECEMBER 2025

	31 december 2025	31 december 2024
ACTIVA	€	€
VASTE ACTIVA		
<i><u>Immateriële vaste activa</u></i>		
Immateriële vaste activa	213.330	361.876
<i>Totale immateriële vaste activa</i>	<u>213.330</u>	<u>361.876</u>
<i><u>Materiële vaste activa</u></i>		
Verbouwing	292.931	679.435
Inventarissen	49.452	80.568
Hardware	78.147	101.603
Overige apparatuur	71.757	108.630
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	<u>492.287</u>	<u>970.236</u>
Totaal vaste activa	<u>705.617</u>	<u>1.332.112</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
<i><u>Voorraden</u></i>		
	27.452	43.593
<i><u>Vorderingen op korte termijn</u></i>		
Debiteuren	338.315	256.243
Overlopende activa	745.765	614.046
<i>Totaal vorderingen op korte termijn</i>	<u>1.084.080</u>	<u>870.289</u>
<i><u>Liquide middelen</u></i>	5.049.386	3.671.925
Totaal vlottende activa	<u>6.160.917</u>	<u>4.585.807</u>
	<u>6.866.534</u>	<u>5.917.919</u>

9. BALANS PER 31 DECEMBER 2025

	31 december 2025	31 december 2024
PASSIVA	€	€
VERMOGEN		
Algemene reserve	1.656.397	1.656.397
Wettelijke reserve	154.207	254.449
Bestemmingsreserve	387.407	108.551
Bestemmingsfondsen	1.938.167	1.968.899
	<u>4.136.177</u>	<u>3.988.296</u>
<u>Voorzieningen</u>	129.600	132.500
<u>Schulden op korte termijn</u>		
Crediteuren	564.225	641.008
Belastingen, sociale verzekeringen en salarissen	1.054.213	841.486
Nog te betalen bedragen	132.247	151.403
Vooruit ontvangen bedragen	850.072	163.226
	<u>2.600.757</u>	<u>1.797.123</u>
	<u>6.866.534</u>	<u>5.917.919</u>

10. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
BATEN			
Subsidie jaarplanactiviteiten	11.545.000	11.447.000	11.447.000
Baten jaarplanactiviteiten	507.913	411.750	455.793
Baten opdrachten en overige subsidies	2.841.285	800.000	1.841.145
Overige baten	19.591	1.500	2.744
	<u>14.913.789</u>	<u>12.660.250</u>	<u>13.746.682</u>
Totaal baten	<u><u>14.913.789</u></u>	<u><u>12.660.250</u></u>	<u><u>13.746.682</u></u>
LASTEN			
Activiteiten en projecten			
Externe kosten jaarplansubsidie	4.000.116	4.059.600	4.201.055
Externe kosten opdrachten en overige subsidies	<u>1.392.589</u>	<u>300.000</u>	<u>567.356</u>
	5.392.705	4.359.600	4.768.411
Uitvoeringskosten			
Personeelslasten	7.651.453	7.347.000	7.507.036
Overige personeelslasten	619.656	543.050	554.930
Huisvestingslasten	402.853	355.300	393.084
Kantoorkosten	282.982	214.000	264.744
Algemene kosten	313.433	281.300	259.786
Afschrijvingen	159.932	196.000	180.607
Overige lasten	<u>23.819</u>	<u>14.000</u>	<u>11.304</u>
	9.454.128	8.950.650	9.171.491
Totaal lasten	<u><u>14.846.833</u></u>	<u><u>13.310.250</u></u>	<u><u>13.939.902</u></u>
Financiële baten en lasten	-54.708	-50.000	-56.783
Vennootschapsbelasting	-26.217	0	26.217
Resultaat	<u><u>147.881</u></u>	<u><u>-600.000</u></u>	<u><u>-162.654</u></u>
Resultaatbestemming			
Egalisatiefonds BZK	-23.902		-162.890
Egalisatiefonds Tweede Kamer	-89.405		-44.773
Bestemmingsfonds "Derde Kamer	82.574		0
Wettelijke reserve	-100.242		45.009
Bestemmingsreserve verbouwing	278.856		
Mutatie algemene reserve	<u>0</u>		<u>0</u>
	<u><u>147.881</u></u>		<u><u>-162.654</u></u>

11. KASSTROOMOVERZICHT 2025

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
<i>Bedrijfsresultaat vóór financiële baten en lasten</i>	93.173	-219.437
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen en waardeverminderingen	633.762	680.596
Mutaties voorraden	16.141	-27.216
Mutaties vorderingen	-213.791	-196.992
Mutaties voorzieningen	-2.900	-23.006
Mutaties kortlopende schulden	803.634	65.164
Mutaties langlopende schulden	0	0
<i>Totaal</i>	<u>1.236.847</u>	<u>498.546</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.330.020	279.109
Ontvangen interest	54.708	57.578
Betaalde interest	<u>0</u>	<u>-795</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	1.384.728	335.892
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in immateriële vaste activa	0	-30.583
Investerings in materiële vaste activa	<u>-7.267</u>	<u>-57.468</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-7.267	-88.051
Mutatie geldmiddelen	<u>1.377.461</u>	<u>247.841</u>
Stand 1 januari 2025	3.671.925	3.424.084
Mutatie geldmiddelen	<u>1.377.461</u>	<u>247.841</u>
Stand 31 december 2025	<u>5.049.386</u>	<u>3.671.925</u>

12. TOELICHTING ALGEMEEN

12.1 Algemeen

Statutaire gegevens

De stichting draagt de naam ProDemos - Huis voor democratie en rechtsstaat. ProDemos is gevestigd te Den Haag. ProDemos is opgericht op 30 september 2010 voor onbepaalde tijd.

De jaarrekening is opgesteld in euro's, volgens in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels overeenkomstig de Richtlijn RJ 640 van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

12.2 Waarderingsgrondslagen voor de balans

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

12.2.1 Immateriële vaste activa

De door ProDemos aangewende immateriële vaste activa worden gewaardeerd op de ontwikkelkosten, verminderd met de daarover berekende afschrijvingen. De afschrijvingen worden bepaald op basis van de geschatte economische levensduur. De afschrijvingstermijn is 2 - 5 jaar.

12.2.2 Materiële vaste activa

De door ProDemos aangewende duurzame bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde, verminderd met de daarover berekende afschrijvingen. De afschrijvingen worden bepaald op basis van de geschatte economische levensduur. De afschrijvingstermijnen zijn:

Verbouwingen	5 - 10 jaar
Inventarissen	5 jaar
Hardware	5 jaar
Overige apparatuur	5 jaar

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

12.2.3 Investeringsubsidie

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de vaste activa.

12.2.4. Voorraden

De voorraden van de producten die door ProDemos zijn ontwikkeld worden gewaardeerd tegen 40% van de verkoopprijs.

12.2.5 Vorderingen, liquide middelen en schulden

De vorderingen en liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarden onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

12.2.6 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten.

Dit betreft de voorziening voor het loopbaanbudget en sinds 2019 de voorziening voor de generatieregeling. De generatieregeling is in 2019 van kracht geworden. In 2021 is besloten de regeling op te heffen, behalve voor de medewerkers die er nu al aan meedoen of mee hadden kunnen doen. De regeling houdt in dat medewerkers vijf jaar voor hun AOW minder kunnen werken waarbij de helft van de uren wordt doorbetaald. De waarde op de balans is de geschatte waarde van de kosten van de regeling.

12.2.7 Lang vreemd vermogen

Er zijn op de balansdatum geen langlopende schulden.

12. VERVOLG TOELICHTING ALGEMEEN

12 Algemeen

12.3 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgende de indirecte methode.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.
Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.
Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.
Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

12.4 Grondslagen voor de staat van baten en lasten

De bepaling van het resultaat geschiedt volgens een stelsel gebaseerd op historische basis.
Voorzover niet anders vermeld, worden de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

12.5 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het (saldo) resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Op grond van de Subsidieregeling voor ProDemos is door het Ministerie van BZK een subsidie verleend met briefkenmerk 2024-0000849235.
De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft een bijdrage toegekend met een brief van 9 december 2024.

Opdrachten

Onder Opdrachten wordt verstaan de aan opdrachtgevers in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor in het verslagjaar geleverde diensten.

Subsidies

Onder subsidies wordt verstaan de subsidie van overheden voor de uitvoering van projecten bovenop de subsidie voor het activiteitenprogramma.

Lasten

Lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

12.6 Vennootschapsbelasting

Bij de bepaling van de belasting over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening is rekening gehouden met niet beschikbare compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet aftrekbare kosten.

12.7 Systematiek

De voornaamste inkomstenbronnen van ProDemos zijn een subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Tweede Kamer. Deze subsidie wordt verstrekt op basis van een Jaarplan. De subsidie wordt gebruikt ter dekking van de directe kosten van het Jaarplan en ter dekking van de interne uitvoeringskosten. Binnen de activiteiten op basis van het Jaarplan zijn er extra inkomsten zoals entreegelden, abonnementsgelden en subsidies van derden. Al deze inkomsten worden ook gebruikt ter dekking van de interne uitvoeringskosten. Naast de subsidie en de inkomsten op basis van het Jaarplan zijn er ook nog andere opdrachten en subsidies. Die inkomsten worden uitsluitend gebruikt ter dekking van de directe kosten en de interne uitvoeringskosten. De interne uitvoeringskosten worden, onder aftrek van de directe kosten naar rato verdeeld tussen de verschillende inkomstenbronnen. Ook het resultaat wordt met dezelfde verdeelsleutel bepaald.

13 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2025

13.1 ACTIVA

VASTE ACTIVA ALGEMEEN

Immateriële vaste activa

	<u>Immat.vaste activa</u>
	€
Stand per 1 januari	
Aanschafwaarde	1.065.358
Subsidies op investeringen	-247.623
Cumulatieve afschrijvingen	-455.859
Boekwaarde	<u><u>361.876</u></u>

Mutaties in boekjaar

Investeringen	0
Subsidies op investeringen	0
Desinvestering	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0
Afschrijvingen	-148.546
	<u><u>-148.546</u></u>

Stand per 31 december

Aanschafwaarde	1.065.358
Subsidies op investeringen	-247.623
Cumulatieve afschrijvingen	-604.405
Boekwaarde	<u><u>213.330</u></u>

Materiële vaste activa

	<u>Verbouwingen</u>	<u>Inventarissen</u>	<u>Hardware</u>	<u>Ov. apparatuur</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari					
Aanschafwaarde	3.107.952	369.587	264.256	975.573	4.717.368
Subsidies op investeringen	0	0	-25.178	-550.402	-575.580
Aanschafwaarde na aftrek subsidie	3.107.952	369.587	239.078	425.171	4.141.788
Cumulatieve afschrijvingen	-2.428.517	-289.019	-137.475	-316.541	-3.171.552
Boekwaarde	<u><u>679.435</u></u>	<u><u>80.568</u></u>	<u><u>101.603</u></u>	<u><u>108.630</u></u>	<u><u>970.236</u></u>

Mutaties in boekjaar

Investeringen	0	0	7.267	0	7.267
Desinvestering	0	0	0	0	0
Subsidies op investeringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-386.504	-31.116	-30.723	-36.873	-485.216
	<u><u>-386.504</u></u>	<u><u>-31.116</u></u>	<u><u>-30.723</u></u>	<u><u>-36.873</u></u>	<u><u>-477.949</u></u>

Stand per 31 december

Aanschafwaarde	3.107.952	369.587	271.523	975.573	4.724.635
Subsidies op investeringen	0	0	-25.178	-550.402	-575.580
Aanschafwaarde na aftrek subsidie	3.107.952	369.587	246.345	425.171	4.149.055
Cumulatieve afschrijvingen	-2.815.021	-320.135	-168.198	-353.414	-3.656.768
Boekwaarde	<u><u>292.931</u></u>	<u><u>49.452</u></u>	<u><u>78.147</u></u>	<u><u>71.757</u></u>	<u><u>492.287</u></u>

De investeringen in materiële vaste activa in 2025 bestonden uit laptops en een diskstation.

13 VERVOLG TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2025

13.1 ACTIVA

VLOTTENDE ACTIVA

	31 december 2025	31 december 2024
VORDERINGEN OP KORTE TERMIJN	€	€
<u>Voorraden</u>	<u>27.452</u>	<u>43.593</u>
<u>Debiteuren</u>		
Debiteuren	<u>338.315</u>	<u>256.243</u>
<u>Overlopende activa</u>		
Rente	52.911	55.953
Subsidie Tweede Kamer	246.800	246.800
Vooruitbetaalde huur	0	66.702
Subsidie Europese commissie	166.679	175.000
Subsidie BZK verkiezingsactiviteiten	76.865	0
Overige subsidies en projectopbrengsten	171.387	29.719
Vooruitbetaalde projectkosten	0	7.109
Verzekeringen	15.622	15.218
Overige overlopende activa	15.501	17.545
	<u>745.765</u>	<u>614.046</u>

De overige overlopende activa bestaan voornamelijk uit nog te factureren projectopbrengsten, en nog te ontvangen projectsubsidies.

LIQUIDE MIDDELEN

De specificatie van de liquide middelen kan als volgt worden weergegeven:

ING	2.096.050	1.547.927
Triodos	2.258.164	1.431.227
ASN	694.247	692.339
Kruisposten	925	432
	<u>5.049.386</u>	<u>3.671.925</u>

Om risico's te spreiden zijn de liquide middelen bij meerdere banken ondergebracht.

Van de liquide middelen staat een bedrag van € 3.772.881 op spaarrekeningen.

De liquide middelen staan vrij ter beschikking aan de stichting met uitzondering van twee bankgaranties:

- een bedrag van € 191.038 aan Sistra BV voor de huur van Hofweg 1.
- een bedrag van € 65.312 aan PFA Dutch commercial Real Estate Low BV voor de huur van de Studio's.

13. VERVOLG TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2025

13.2 PASSIVA

VERMOGEN	31 december	31 december
	2025	2024
	€	€
Algemene reserve	1.656.397	1.656.397
Wettelijke reserve	154.207	254.449
Bestemmingsreserve	387.407	108.551
Bestemmingsfonds	82.574	0
Egalisatiefondsen	1.855.592	1.968.899
	<u>4.136.177</u>	<u>3.988.296</u>

De mutaties in het vermogen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2025
		2025	2025	
Bestemmingsfonds BZK	1.237.994	0	23.902	1.214.092
Bestemmingsfonds Tweede Kamer	730.905	0	89.405	641.500
Bestemmingsfonds 'Derde Kamer'	0	82.574	0	82.574
Wettelijke reserve	254.449	0	100.242	154.207
Bestemmingsreserve verbouwing	108.551	278.856	0	387.407
Algemene reserve	1.656.397	0	0	1.656.397
	<u>3.988.296</u>	<u>361.430</u>	<u>213.549</u>	<u>4.136.177</u>

Bestemmingsfonds

Een Bestemmingsfonds is dat deel van het eigen vermogen dat is afgezonderd, omdat daaraan door derden een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven.

De Egalisatiereserve is als Bestemmingsfonds opgenomen. Het maximum van de reserve BZK is door het Ministerie van BZK vastgesteld op 20% van de jaarlijkse vaste subsidie.

De opbouw per jaar is maximaal 10% van de jaarlijkse subsidie.

Bij de toerekening van het resultaat gaan we uit van dezelfde regels voor de bijdrage van de Tweede Kamer.

Het maximum van de reserve Tweede Kamer is door de Tweede Kamer vastgesteld op 25% van de jaarlijkse vaste subsidie. De opbouw per jaar is maximaal 10% van de jaarlijkse subsidie.

Wettelijke reserve

De wettelijke reserve is een reserve ter hoogte van de investeringen in immateriële vaste activa voor de ontwikkeling van PAS. PAS is het systeem dat verschillende (plannings)applicaties met elkaar verbindt.

Bestemmingsreserve groot onderhoud

De bestemmingsreserve groot onderhoud is een nieuwe reserve om de afschrijving uit toekomstige verbouwingen uit te kunnen bekostigen.

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat de hoogte van de algemene reserve voldoende moet zijn om de normale bedrijfsrisico's op te vangen en investeringen te kunnen financieren. Het risico van subsidiestopzetting is daarin niet meegenomen. Bij grote afname of stopzetting van de subsidie is het Ministerie van BZK juridisch verplicht dat in een redelijke termijn te doen. Het ministerie heeft dat in een brief van 17 januari 2018 bevestigd.

Voor de normale bedrijfsrisico's is een algemene reserve van minimaal € 1.700.000 nodig.

Het resultaat op de jaarplansubsidie 2025 BZK is € 23.902 negatief.

Het resultaat op het jaarplansubsidie 2025 Tweede Kamer is € 6.831 negatief. Dit resultaat wordt na na overleg met Tweede Kamer verdeeld in een onttrekking aan de egalisatiereserve van € 89.405 en een toevoeging aan een nieuwe reserve 'Derde Kamer' van € 82.574.

Er wordt een bedrag van € 100.242 onttrokken aan de wettelijke reserve.

Het restant van het exploitatieresultaat ad € 278.856 komt ten goede aan de bestemmingsreserve verbouwing.

13. VERVOLG TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2025

13.2 PASSIVA

VOORZIENING	31 december 2025	31 december 2024
	€	€
Voorziening loopbaanbudget	129.600	132.500
	<u>129.600</u>	<u>132.500</u>

De onttrekking op de voorziening loopbaanbudget betreft de cao-regeling voor dat budget. De voorziening is grotendeels langlopend, dat wil zeggen dat deze niet binnen een jaar wordt besteed. De rest van de voorziening is kortlopend en zal binnen een jaar worden besteed.

LANG VREEMD VERMOGEN

ProDemos heeft geen langlopend vreemd vermogen.

13. VERVOLG TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2025

13.2 PASSIVA

	31 december 2025	31 december 2024
KORT VREEMD VERMOGEN	€	€
<u>Crediteuren</u>	<u>564.225</u>	<u>641.008</u>
<u>Belastingen, sociale verzekeringen en loonkosten</u>		
Omzetbelasting	92.647	30.666
Pensioenpremie boekjaar	201.414	181.701
Nog te betalen salarissen	40.736	38.389
Nog te betalen loonheffing	458.415	401.938
Nog te betalen vennootschapsbelasting	0	16.717
Reservering vakantiedagen	261.000	172.075
	<u>1.054.213</u>	<u>841.486</u>
<u>Nog te betalen bedragen</u>		
Servicekosten Hofweg	0	0
Accountant	51.000	40.000
Reiskosten scholen	57.000	52.000
Overige nog te betalen bedragen	24.247	59.403
	<u>132.247</u>	<u>151.403</u>
<u>Vooruit ontvangen bedragen</u>		
Vooruit ontvangen projectinkomsten	803.845	121.774
Overige vooruitontvangen bedragen	8.727	3.952
Eerste Kamer 2025	0	37.500
Eerste Kamer 2026	37.500	0
	<u>850.072</u>	<u>163.226</u>

De nog te betalen loonheffing is loonheffing over 2025.

De reiskosten scholen betreft de vergoeding van de reiskosten aan scholen die een scholierenprogramma in Den Haag volgen en de reiskosten grotendeels vergoed krijgen. Het genoemde bedrag zijn de gedeclareerde maar op 31 december nog niet betaalde declaraties.

De vooruitontvangen projectkosten betreft subsidie van het Ministerie van OCW voor de uitvoering van activiteiten in het kader van het Expertisecentrum Burgerschapsonderwijs en subsidie van het Ministerie van BZK voor de uitvoering van het amendement 'Sneller-Buijsse'.

13. VERVOLG TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

13.3 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

De stichting is huurverplichtingen aangegaan.

Per 1 januari 2013 is er een huurcontract voor 10 jaar afgesloten voor de Hofweg 1, Den Haag. Dit huurcontract is verlengd tot en met 31 december 2027.

De totale huur bedraagt € 866.337 per jaar.

Er is een bankgarantie afgegeven voor de huur van € 191.038 vanaf januari 2013.

Dit bedrag is geblokkeerd op een bankrekening.

Per 1 november 2021 is er een huurcontract voor 5 jaar afgesloten voor een aantal panden in New Babylon. De huur bedraagt € 203.300 per jaar.

Er is een bankgarantie afgegeven voor de huur van € 65.312 vanaf november 2021.

Dit bedrag is geblokkeerd op een bankrekening.

14 Toelichting op de staat van baten en lasten 2025

14.1. Toelichting staat van baten en lasten 1

	Realisatie 2025 €	Begroting 2025 €	Realisatie 2024 €
BATEN			
Subsidie jaarplan			
Ministerie van BZK	8.979.000	8.979.000	8.979.000
Bijdrage Tweede Kamer	<u>2.566.000</u>	<u>2.468.000</u>	<u>2.468.000</u>
Totaal jaarplansubsidie	11.545.000	11.447.000	11.447.000
Baten jaarplanactiviteiten	507.913	411.750	455.793
Baten opdrachten en overige subsidies			
Overige opdrachten en subsidies	<u>2.841.285</u>	800.000	1.841.145
Totaal projecten	2.841.285	800.000	1.841.145
Overige baten			
Baten zaalverhuur en catering derden	0	0	1.100
Overige opbrengsten	<u>19.591</u>	<u>1.500</u>	<u>1.644</u>
Totaal overige baten	19.591	1.500	2.744
Totaal	<u><u>14.913.789</u></u>	<u><u>12.660.250</u></u>	<u><u>13.746.682</u></u>

De hogere baten op de jaarplanactiviteiten komen met name door de doorbelasting van de kosten van gastlessen naar een extra subsidie voor verkiezingsactiviteiten.

De veel hogere baten bij opdrachten en overige subsidies komen door de toekenning van een extra subsidie door het amendement 'Sneller', 'Sneller-Buijsse', veel verkochte cursussen Politiek Actief en StemWijzers gemeenteraadsverkiezingen.

De hogere overige baten bestaan voornamelijk uit btw. Gedurende het jaar is er een te percentage van de inkoopbtw als voorafrek genomen. Bij opdrachten is ProDemos in tegenstelling tot subsidies btwplichtig.

14.2. Toelichting staat van baten en lasten 2

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
LASTEN	€	€	€
Activiteiten en projecten			
Externe kosten jaarplansubsidie	4.000.116	4.059.600	4.201.054
Externe kosten opdrachten en overige subsidies	1.392.589	300.000	567.356
	<u>5.392.705</u>	<u>4.359.600</u>	<u>4.768.410</u>

De kosten jaarplansubsidie zijn de directe kosten die gemaakt worden ter realisatie van het jaarplan. De kosten projecten zijn de directe kosten die gemaakt worden ten behoeve van de overige subsidies en opdrachten.

Een specificatie van kosten van de overige projecten staat in de bijlage.

Onder kosten jaarplansubsidie zijn de volgende kosten verantwoord: 2025

Zaalhuur en doorbelasting huisvestingskosten	1.435.217
Reiskosten scholen	566.372
Afschrijvingskosten	470.870
ICT derden	412.198
Drukwerk	205.313
Distributeur	183.574
Inhuur derden	139.028
Vormgeving	119.858
Publiciteit	94.532
Beveiling	89.287
Fotografie	62.594
Materialen	51.694
Catering	50.587
Advies	27.437
Studiekosten	16.855
Redactie M&P	15.359
Onderhoud	12.535
Reis- en verblijfkosten	7.056
Overige projectkosten	39.750
	<u>4.000.116</u>

De vergoeding van de reiskosten voor de scholen is met ingang van 2025 versoerd waardoor deze in 2025 lager uitvalt.

De post baten opdrachten en overige subsidies moet gesaldeerd worden met de projectkosten om deze te kunnen vergelijken met de begroting 2025.

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
Baten opdrachten en overige subsidies	2.841.285	800.000	1.841.145
Externe kosten opdrachten en overige subsidies	1.392.589	300.000	567.356
Saldo	<u>1.448.697</u>	<u>500.000</u>	<u>1.273.789</u>

In het saldo kosten projecten zijn alleen de directe kosten vanuit inkoopfacturen meegenomen. De uren die op het project zijn verantwoord zijn opgenomen als personeelskosten. Het werkelijke resultaat op de overige subsidies en opdrachten is € 152.397

14.2. Toelichting staat van baten en lasten 3

LASTEN	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
	€	€	€
Uitvoeringskosten			
Personeelslasten			
Bruto salarissen	5.230.733	4.870.000	4.711.464
Individueel keuzebudget	854.049	875.000	784.791
Sociale lasten	1.046.071	880.000	951.103
Pensioenlasten	554.582	565.000	499.888
Vakantiedagen	88.925	0	-6.070
Inhuur derden	119.222	157.000	597.383
Doorbelast aan projecten	-236.030	0	0
Ontvangen ziekengelden en tegemoetkomingen	-6.101	0	-31.523
	<u>7.651.453</u>	<u>7.347.000</u>	<u>7.507.036</u>
Overige personeelslasten			
Deskundigheidsbevordering	77.471	74.000	122.204
Loopbaanbudget	75.964	30.000	49.305
Reiskosten	216.981	175.000	183.533
Thuiswerkvergoeding	8.942	11.000	8.153
Overige personeelskosten	240.299	253.050	191.735
	<u>619.656</u>	<u>543.050</u>	<u>554.930</u>
Totaal personeelslasten	<u>8.271.109</u>	<u>7.890.050</u>	<u>8.061.966</u>

Het aantal fte's in dienst per 31-12-2025 bedraagt 93,90 (2024: 80,90), exclusief oproepkrachten. De uitbreiding van FTE komt door de groei van de activiteiten en door het tijdelijke uitbreidingen in het kader van de activiteiten voor de gemeenteraadsverkiezingen.

De kosten voor het individueel keuzebudget zijn lager doordat meer medewerkers hebben gekozen voor verlof in plaats van uitbetaling.

ProDemos is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Daarom worden de toegezegde pensioenregelingen (ouderdomspensioen en flex-regelingen) als toegezegde bijdrageregeling in de jaarrekening verwerkt. ProDemos heeft in het geval van tekort bij Zorg en Welzijn geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

De post inhuur derden betreft voornamelijk medewerkers die niet op de loonlijst staan maar als zzp'ers voor ProDemos werken. Daarnaast zijn enkele ICT bedrijven ingehuurd ter ondersteuning van de afdeling ICT.

De doorbelaste personeelskosten betreffen voornamelijk de uren tegen uurtarief die zijn toegewezen aan het project 'verkiezingsgastlessen' en Democracy. Deze verkiezingsgastlessen maken onderdeel uit van verkiezingsactiviteiten, waar een separate subsidie voor ontvangen is. Democracy maakt deel uit van de BZK subsidie Sneller-Buijsse.

De overige personeelskosten bestaan met name uit: verzuimbegeleiding, kantinekosten, salarisadministratie en attenties personeel.

14.2. Toelichting staat van baten en lasten 4

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
LASTEN	€	€	€
Huisvestingslasten			
Huren	1.110.215	1.115.000	1.071.143
Servicekosten	330.889	360.000	323.575
Water- en energiekosten	45.553	55.000	50.974
Belastingen/heffingen	24.412	25.000	23.774
Schoonmaakkosten	189.381	180.000	187.317
Overige huisvestingskosten	89.310	55.300	76.743
Doorbelaste huisvestingskosten aan projecten	-1.386.907	-1.435.000	-1.340.442
	<u>402.853</u>	<u>355.300</u>	<u>393.084</u>
Kantoorkosten			
Kantoorkosten	69.517	85.000	61.174
Onderhoud apparatuur/licenties	122.385	61.000	133.938
Hosting	71.458	50.000	50.063
Internet dataverkeer	19.622	18.000	19.569
	<u>282.982</u>	<u>214.000</u>	<u>264.744</u>
Algemene kosten			
Accountantskosten	76.129	65.000	71.149
Advieskosten	125.039	100.000	103.484
Contributies	19.583	17.000	17.217
Kosten raad van toezicht/raad van adviseurs	58.039	49.000	26.340
Directiekosten	554	500	0
Assuranties	27.690	24.000	25.624
Representatiekosten	295	5.000	4.509
Abonnementen en vakliteratuur	1.052	800	1.455
Overige organisatiekosten	5.053	20.000	10.008
	<u>313.433</u>	<u>281.300</u>	<u>259.786</u>

De huur van Hofweg 1 bedraagt vanaf 1-1-2025 € 896.655 per jaar.

De huur van New Babylon bedraagt vanaf 1-1-2025 € 212.337 per jaar.

Onder de huisvestingskosten worden alle huisvestingskosten van New Babylon en Hofweg 1h verantwoord. Omdat de begane grond, een gedeelte van de 2e en de 3e en 4e verdieping van de Hofweg volledig worden gebruikt door het Bezoekerscentrum respectievelijk Politiek Den Haag voor Scholen worden de huisvestingskosten doorbelast aan die projecten.

De kosten van New Babylon worden volledig doorbelast.

In de begroting 2025 is fout geslopen voor de doorbelasting waardoor de huisvestingskosten hoger uitvallen.

De onderhoudskosten zijn verantwoord onder de post overige huisvestingskosten.

De energiekosten en servicekosten zijn lager door de gedaalde energieprijzen.

De onderhouds- en licentiekosten zijn hoger door onder andere extra backupkosten en extra Microsoftlicenties.

De advieskosten bestaan voornamelijk uit adviezen met betrekking tot implementatie nieuwe boekhoudsoftware, huisvesting en adviezen om invloed uit te kunnen oefenen.

De kosten van de raad van toezicht zijn toegenomen door de werving en selectie voor nieuwe leden.

14.2. Toelichting staat van baten en lasten 5

	Realisatie 2025 €	Begroting 2025 €	Realisatie 2024 €
Afschrijvingen			
Afschrijving verbouwingen	386.504	400.000	411.022
Afschrijving meubilair	31.116	30.000	37.216
Afschrijving hardware	30.724	40.000	32.061
Afschrijving overige apparatuur	36.873	33.000	49.746
Afschrijving immateriële vaste activa	148.545	150.000	150.551
Doorbelasting jaarplanactiviteiten	-473.830	-457.000	-499.989
	<u>159.932</u>	<u>196.000</u>	<u>180.607</u>
Overige lasten			
Overige lasten	10	5.000	-3.818
Kosten betalingsverkeer	7.267	9.000	8.238
Betalingsverschillen	0	0	0
Toevoeging voorziening	0	0	0
Afschrijving oninbare debiteuren	16.541	0	6.885
	<u>23.819</u>	<u>14.000</u>	<u>11.305</u>
Financiële baten en lasten			
Ontvangen rente	-54.708	-50.000	-57.578
Betaalde rente	0	0	795
Financiële baten en lasten	<u>-54.708</u>	<u>-50.000</u>	<u>-56.783</u>
Belasting			
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Vennootschapsbelasting boekjaar	-26.217	0	26.217
	<u>-26.217</u>	<u>0</u>	<u>26.217</u>

De afschrijvingskosten van Politiek Den Haag voor Scholen, het Bezoekerscentrum en het reserveringssysteem worden verantwoord onder de projectkosten van de jaarplansubsidie

ProDemos heeft vanaf 1-1-2024 vrijstelling voor de vennootschapsbelasting. De reeds betaalde belasting over 2024 is terugontvangen.

14.3. TOELICHTING BEGROTING EN RESULTAAT 2025

Begroting 2025

Voor 2025 is een begroting opgesteld, rekening houdende met de inkomsten uit opdrachten en met toegezegde exploitatiesubsidie. Deze begroting had een tekort van € 600.000.

Het van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Tweede Kamer ontvangen subsidiebedrag 2025, inclusief indexering, bedraagt:

Subsidie exploitatiekosten activiteiten 2025 € 8.979.000

De van de Tweede Kamer ontvangen bijdrage bedraagt

Bijdrage exploitatiekosten activiteiten 2025 € 2.566.000

Totale bijdrage exploitatiekosten 2025 € 11.545.000

Resultaat 2025

Het verschil in het resultaat 2025, ten opzichte van de begroting, bedraagt: € 747.881

Hieronder staan de verschillen per categorie van de resultatenrekening waar de verschillen zitten tussen de begroting en het resultaat.

Voordelig	€
Subsidie jaarplan	98.000
Saldo directe baten jaarplansubsidie	96.163
Saldo directe kosten jaarplansubsidie	59.484
Saldo opdrachten en overige subsidies	948.697
Afschrijvingen	36.068
Overige baten	18.091
Vennootschapsbelasting	26.217
Financiële baten en lasten	<u>4.708</u>
	€ 1.287.427

Nadelig	€
Personeelslasten	-304.453
Overige personeelslasten	-76.606
Huisvesting	-47.553
Kantoorkosten	-68.982
Overige lasten	-9.819
Algemene kosten	<u>-32.133</u>
	€ <u>-539.546</u>

positief saldo ten opzichte van de begroting. € 747.881

14.4 WNT-verantwoording 2025 ProDemos - Huis voor democratie en rechtsstaat

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op ProDemos. Het voor ProDemos toepasselijke bezoldingsmaximum is in 2025 € 246.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen 2025

Funcatiegegevens	E.C. Stokkink Directeur-bestuurder	B.E. Kroon Adjunct-directeur	G. Coleman-Douma Adjunct-directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband	1,0	1,0	
Dienstbetrekking	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 155.425	€ 111.051	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.704	€ 12.122	
<i>subtotaal</i>	€ 171.129	€ 123.173	€ 0
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 246.000	€ 246.000	€ 0
-/- onverschuldigd betaald terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging 2025	€ 171.129	€ 123.173	€ 0
Gegevens 2024			
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/6 - 31/12	1/1 - 29/2
Omvang dienstverband	1,0	0,8	0,9
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 149.400	€ 40.078	€ 16.565
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.793	€ 4.238	€ 2.163
<i>Subtotaal</i>	€ 165.193	€ 44.316	€ 18.728
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 108.733	€ 34.519

G. Coleman-Douma is 29-2-2024 uit dienst gegaan.

B.E. Kroon is op 1-6-2024 in dienst gekomen.

14.4 WNT-verantwoording 2025 ProDemos - Huis voor democratie en rechtsstaat

2. Toezichthoudende topfunctionarissen 2025

Gegevens 2025

	E.H.T.M. Nijpels voorzitter	V.G. Moolenaar lid	D.P.J. Woestenberg lid
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging	€ 4.688	€ 3.973	€ 3.606
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 36.900	€ 24.600	€ 24.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging	€ 4.688	€ 3.973	€ 3.606
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2024

	voorzitter	lid	lid
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 4.553	€ 2.677	€ 1.408
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 34.950	€ 23.300	€ 23.300

Gegevens 2025

	M.C.C. v.d. Schepop lid	A.A. Pormes lid	R. van Raak lid
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging	€ 3.606	€ 3.606	€ 2.885
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 24.600	€ 24.600	€ 24.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging	€ 3.606	€ 3.606	€ 2.885
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2024

	lid	nvt	lid
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	19/3 - 31/12	19/3 - 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 3.759	€ 2.060	€ 706
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.300	€ 18.116	€ 18.116

15.1 Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum.

geen

Resultaatsbestemming

Het positieve resultaat ad € 147.881 is als volgt toe te rekenen:

Kostensoort	Inkomstenbron			Oprachten en overige inkomsten	Totaal
	subsidie BZK	subsidie 2e Kamer	Overige subsidies		
Baten jaarplanactiviteiten	8.979.000	2.566.000	1.319.423	1.541.453	14.405.876
Totale inkomsten	<u>395.024</u>	<u>112.889</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>507.913</u>
	9.374.024	2.678.889	1.319.423	1.541.453	14.913.789
Externe activiteitskosten	3.111.047	889.069	727.879	664.710	5.392.705
Saldo voor verdeling interne kosten	6.262.977	1.789.820	591.544	876.743	9.521.084
Interne activiteitskosten	<u>6.286.878</u>	<u>1.796.651</u>	<u>616.877</u>	<u>699.014</u>	<u>9.399.420</u>
Resultaat voor belasting	-23.902	-6.831	-25.333	177.730	121.664
Vennootschapsbelasting	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-26.217</u>	<u>-26.217</u>
Resultaat na belasting	<u>-23.902</u>	<u>-6.831</u>	<u>-25.333</u>	<u>203.947</u>	<u>147.881</u>
Egalisatiefonds per 1-1-2025	1.237.994				
Egalisatiefonds per 31-12-2025	<u>1.214.092</u>				
Maximale egalisatiereserve	<u>1.795.800</u>				
Egalisatiereserve per 1-1-2025		730.905			
Egalisatiereserve per 31-12-2025		<u>724.074</u>			
Maximale egalisatiereserve		<u>641.500</u>			
Ten goede van de 'Derde Kamer' reserve		<u>82.574</u>			
Ten laste van de egalisatiereserve BZK					-23.902
Ten laste van de egalisatiereserve Tweede Kamer					-89.405
Ten goede van de Tweede Kamer reserve 'De Derde Kamer'					82.574
Ten laste van de wettelijke reserve					-100.242
Ten goede van de bestemmingsreserve					278.856
Ten goede van de algemene reserve					<u>0</u>
					<u>147.881</u>

In overleg met de Tweede Kamer is het bedrag dat boven het maximum van de egalisatiereserve Tweede Kamer gaat, toegevoegd aan een nieuwe reserve voor toekomstige uitgaven voor het project 'De Derde Kamer'.

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening 2025 door de raad van toezicht van de stichting is dit voorstel in de jaarrekening verwerkt.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting ProDemos – Huis voor democratie en rechtsstaat

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting ProDemos – Huis voor democratie en rechtsstaat te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ProDemos – Huis voor democratie en rechtsstaat op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" en de bepalingen krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ProDemos – Huis voor democratie en rechtsstaat zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven", en de bepalingen krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 20 maart 2026

Blömer accountants en adviseurs B.V.

drs. J.N. Witteveen RA

16.1 Bijlage: Jaarplansubsidie 2025; projecten en producten BZK en Tweede Kamer

	BEGROTING		DECLARATIE	
	Kosten €	Uren	Kosten €	Uren
A. Programma PO	287.800	8.885	311.306	11.721
B. Programma VO	2.670.500	34.331	2.669.618	36.026
C. Programma MBO	117.000	9.435	80.233	13.908
D. Programma Volwassenen	453.200	10.800	454.311	10.680
F. Programmaoverstijgende activiteiten	531.100	33.578	484.648	34.711
Totaal	4.059.600	97.029	4.000.116	107.046

In 2025 zijn er 107.046 uren gewerkt voor projecten voor de jaarplansubsidie.
Dat zijn 10.017 uren meer dan begroot.

De externe activiteitskosten bedroegen 4.000.116
Dat is € 59.484 minder dan begroot.

De toegerekende interne activiteitskosten bedragen 8.083.529

Totale kosten jaarplansubsidie 12.083.645

De interne en externe activiteitskosten worden gedekt door bijdragen van BZK en Tweede Kamer en inkomsten op de activiteiten.

Subsidie Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

conform de brief dd. 31 oktober 2024, Kenmerk 2024-0000849235 8.979.000

Bijdrage Tweede Kamer der Staten-Generaal

conform de brief d.d. 9 december 2024 2.468.000
conform de brief d.d. 27 augustus 2025, loon- en prijscompensatie 98.000

Inkomsten op de activiteiten 507.913

Totale inkomsten jaarplansubsidie 12.052.913

Het resultaat op de jaarplansubsidie gaat ten koste van de egaliseringsreserve,

16.2 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

De aanvraag tot vaststelling van de instellingssubsidie over 2025 wordt als volgt ingediend:

	€	€
	Begroot	Declaratie
Subsidie	8.979.000	8.979.000
Externe activiteitskosten	-3.184.341	-3.111.047
	<u>5.794.659</u>	<u>5.867.953</u>
Toegerekenende inkomsten	322.976	395.024
	<u>6.117.635</u>	<u>6.262.977</u>
Interne uitvoeringskosten	6.633.633	6.286.878
Saldo	-515.998	-23.902
Ten goede van de egalisatiereserve		<u>23.902</u>
Resultaat		<u>0</u>

Op grond van de Subsidieregeling voor het Huis voor democratie en rechtsstaat is door het Ministerie van BZK een subsidie verleend met kenmerk 2024-0000849235

Subsidietoekenning:	€ 8.979.000
LPO 2025	<u>0</u>
	<u>8.979.000</u>

LPO is de indexing voor de loon- en prijsontwikkeling. Deze is in 2025 niet toegewezen. De externe activiteitskosten zijn toegerekend in verhouding tot de bijdrage Tweede Kamer. De interne uitvoeringskosten zijn toegerekend in verhouding tot de omzet minus de externe activiteitskosten.

16.3 Tweede Kamer der Staten-Generaal

De aanvraag tot vaststelling van de bijdrage over 2025 wordt als volgt ingediend:

	€	€
	Begroot	Declaratie
Subsidie	2.468.000	2.566.000
Externe activiteitskosten	<u>-875.259</u>	<u>-889.069</u>
	1.592.741	1.676.931
Toegerekende inkomsten	<u>88.774</u>	<u>112.889</u>
	1.681.515	1.789.820
Interne uitvoeringskosten	1.823.344	1.796.651
Saldo	-141.829	-6.831
Ten laste van de egalisatiereserve		89.405
Ten goede aan de reserve 'De Derde Kamer		<u>-82.574</u>
Resultaat		0

Subsidietoekenning:	€ 2.468.000
LPO 2025	<u>98.000</u>
	<u><u>2.566.000</u></u>

LPO is de indexing voor de loon- en prijsontwikkeling.

De externe activiteitskosten zijn toegerekend in verhouding tot de bijdrage van BZK.

De interne uitvoeringskosten zijn toegerekend in verhouding tot de omzet minus de externe activiteitskosten.

De toevoeging aan de egalisatiereserve van een gedeelte van de Tweede Kamer subsidie is voor overbrugging in de periode dat het Binnenhofcomplex is gesloten vanwege de renovatie.

De activiteiten die op grond van het convenant met de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden uitgevoerd zijn:

	€	€	€	€
	Externe kosten	Interne kosten	Inkomsten	Saldo
Scholierenprogramma's Den Haag	1.858.130	1.856.280	28.585	3.685.825
Bezoekerscentrum	153.301	327.735	116.503	364.533
Maatschappelijke stage	196	21.060	0	21.256
De Derde Kamer	167.977	99.070	76.822	190.225
Kamer in de klas	<u>3.550</u>	<u>9.350</u>	<u>0</u>	<u>12.900</u>
Totaal	2.183.154	2.313.495	221.910	4.274.739

Bij de inkomsten voor het bezoekerscentrum zit ook een bijdrage van € 37.500 van de Eerste Kamer.

De Derde Kamer is een gezamenlijke activiteit met de Tweede Kamer en de Eerste Kamer.

De kosten verdeeld tegen 1/3 voor de Eerste Kamer en 2/3 door ProDemos.

Naast de bijdrage van de Tweede Kamer worden de activiteiten mede gefinancierd door de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

16.4. Directe baten en projectkosten Jaarplansubsidies 2025

Onder baten en kosten projecten zijn de volgende subsidies en inkomsten met de bijbehorende kosten verantwoord:

	Baten 2025	Directe Projectkosten 2025
	€	€
Bezoekerscentrum tickets	79.003	153.301
Bezoekerscentrum: subsidie Eerste Kamer	37.500	0
Docentendag Maatschappijleer	119.575	96.287
Lespakket De Derde Kamer	76.822	167.977
Provinciespel	51.650	2.017
Vakblad Maatschappij en Politiek	33.743	44.361
Politiek Den Haag voor scholen	28.585	1.858.130
Webshop	21.228	13.278
Democratie voor iedereen	19.115	15.635
Democracy	33.351	85.660
Gastlessen	6.200	38.945
Klassenbezoek@gemeentehuis	600	7.351
Reiskosten educatieve programma's	0	562.420
PAS	0	222.212
ProDemos online	0	161.713
Programmamanagement	0	104.523
Powerbl, kwaliteitszorg, monitoring en evaluatie	0	79.939
Communicatiekosten	0	74.155
Kennisontwikkeling intern	0	56.728
Het Kamergesprek	0	36.345
Grondwet in de klas	0	34.763
Lesmateriaal voor in de klas	0	30.621
Stem jij ook?	0	23.378
Verkiezingskrant in gewone taal	0	22.734
StickerStemWijzer	0	20.411
STEM website	0	20.157
Digitale toegankelijkheid	0	15.420
Roosters educatieve programma's	0	13.413
Overige projectinkomsten en -kosten	541	38.242
	<u>507.913</u>	<u>4.000.116</u>

De inkomsten op het jaarplan vielen hoger uit door een doorbelasting van de kosten van de gastlessen naar de BZK subsidie voor verkiezingsactiviteiten en de doorbelasting van de kosten van Democracy naar de BZK subsidie amendement Sneller/Buijsse.

16.5. Opdrachten en overige subsidies

Onder baten en kosten projecten zijn de volgende subsidies en opdrachten verantwoord.

	Baten 2025	Directe Projectkosten 2025
	€	
Subsidies:		
Prov. Limburg: activiteiten in Limburg	37.552	32.307
BZK: Activiteiten nav motie 'Sneller'	179.581	79.626
BZK: Activiteiten nav motie 'Sneller-Buijsse'	370.392	172.105
BZK: Verkiezingsactiviteiten	384.325	304.368
OCW: Expertisepunt burgerschap	178.933	82.013
EC: diverse activiteiten	168.640	57.460
Opdrachten		
Cursussen politiek actief	946.013	323.472
StemWijzers GR	518.434	228.994
Young Voice	54.766	31.146
StemWijzer TK	0	64.030
Overige opdrachten	2.649	17.068
	<u>2.841.285</u>	<u>1.392.589</u>

De post baten projecten moet gesaldeerd worden met de projectkosten om deze te kunnen vergelijken met de begroting 2025.

	Begroting 2025	Uitkomst 2025	Uitkomst 2024
	€	€	€
Baten projecten	800.000	2.841.285	1.841.145
Kosten projecten	<u>-300.000</u>	<u>-1.392.589</u>	<u>-567.356</u>
Saldo opdrachten en overige subsidies	<u>500.000</u>	<u>1.448.697</u>	<u>1.273.789</u>

Het hoger resultaat dan begroot komt voornamelijk door de subsidies in het kader van het amendement 'Sneller', 'Sneller-Buijsse' en verkiezingsactiviteiten en de hoge verkoop van cursussen Politiek actief en StemWijzers.

16.6 Afschrijvingen

In onderstaande staat staan de investeringen die gedaan zijn voor de bedrijfsvoering van ProDemos.

	<u>Immat.vaste activa</u>
	€
Stand per 1 januari	
Aanschafwaarde	30.583
Subsidies op investeringen	0
Cumulatieve afschrijvingen	0
Boekwaarde	<u>30.583</u>

Mutaties in boekjaar	
Investeringen	0
Subsidies op investeringen	0
Desinvestering	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0
Afschrijvingen	6.117
	<u>6.117</u>

Stand per 31 december	
Aanschafwaarde	30.583
Subsidies op investeringen	0
Cumulatieve afschrijvingen	6.117
Boekwaarde	<u>24.466</u>

Boekwaarde vaste activa voor activiteiten	<u>188.864</u>
---	----------------

Boekwaarde totale vaste activa	<u>213.330</u>
--------------------------------	----------------

Materiële vaste activa

	<u>Verbouwingen</u>	<u>Inventarissen</u>	<u>Hardware</u>	<u>Ov. apparatuur</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari					
Aanschafwaarde	1.531.095	81.935	182.787	224.953	2.020.770
Subsidies op investeringen	0	0	0	0	0
Aanschafwaarde na aftrek subsidie	1.531.095	81.935	182.787	224.953	2.020.770
Cumulatieve afschrijvingen	1.342.624	78.139	107.596	166.566	1.694.925
Boekwaarde	<u>188.471</u>	<u>3.796</u>	<u>75.191</u>	<u>58.387</u>	<u>325.845</u>

Mutaties in boekjaar					
Investeringen	0	0	7.267	0	0
Desinvestering	0	0	0	0	0
Subsidies op investeringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	113.584	1.865	23.344	15.023	153.816
	<u>113.584</u>	<u>1.865</u>	<u>30.611</u>	<u>15.023</u>	<u>153.816</u>

Stand per 31 december					
Aanschafwaarde	1.531.095	81.935	190.054	224.953	2.028.037
Subsidies op investeringen	0	0	0	0	0
Aanschafwaarde na aftrek subsidie	1.531.095	81.935	190.054	224.953	2.028.037
Cumulatieve afschrijvingen	1.456.208	80.004	130.940	181.589	1.848.741
Boekwaarde	<u>74.887</u>	<u>1.931</u>	<u>59.114</u>	<u>43.364</u>	<u>179.296</u>

16.6 Afschrijvingen

In onderstaande staat staan de investeringen die gedaan zijn voor de gesubsidieerde activiteiten van ProDemos.

	Immat.vaste activa
	€
Stand per 1 januari	
Aanschafwaarde	1.034.775
Subsidies op investeringen	-247.623
Cumulatieve afschrijvingen	455.859
Boekwaarde	<u>331.293</u>

Mutaties in boekjaar

Investeringen	0
Subsidies op investeringen	0
Desinvestering	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0
Afschrijvingen	142.429
	<u>142.429</u>

Stand per 31 december

Aanschafwaarde	1.034.775
Subsidies op investeringen	-247.623
Cumulatieve afschrijvingen	598.288
Boekwaarde	<u>188.864</u>

Materiële vaste activa

	Verbouwingen	Inventarissen	Hardware	Ov. apparatuur	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari					
Aanschafwaarde	1.576.857	287.652	81.469	750.620	2.696.598
Subsidies op investeringen	0	0	-25.178	-550.402	-575.580
Aanschafwaarde na aftrek subsidie	1.576.857	287.652	56.291	200.218	2.121.018
Cumulatieve afschrijvingen	1.085.893	210.880	29.879	149.975	1.476.627
Boekwaarde	<u>490.964</u>	<u>76.772</u>	<u>26.412</u>	<u>50.243</u>	<u>644.391</u>

Mutaties in boekjaar

Investeringen	0	0	0	0	0
Desinvestering	0	0	0	0	0
Subsidies op investeringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	272.920	29.251	7.379	21.850	331.400
	<u>272.920</u>	<u>29.251</u>	<u>7.379</u>	<u>21.850</u>	<u>331.400</u>

Stand per 31 december

Aanschafwaarde	1.576.857	287.652	81.469	750.620	2.696.598
Subsidies op investeringen	0	0	-25.178	-550.402	-575.580
Aanschafwaarde na aftrek subsidie	1.576.857	287.652	56.291	200.218	2.121.018
Cumulatieve afschrijvingen	1.358.813	240.131	37.258	171.825	1.808.027
Boekwaarde	<u>218.044</u>	<u>47.521</u>	<u>19.033</u>	<u>28.393</u>	<u>312.991</u>

De investeringen voor het scholierenprogramma in Den Haag, het Bezoekerscentrum en het reserveringssysteem staan vermeld in bovenstaande rubrieken.

De afschrijvingen op deze investeringen worden verantwoord onder de kosten van de jaarplansubsidie.

Colofon

ProDemos - Huis voor democratie en rechtsstaat

Hofweg 1

2511 AA Den Haag

(070) 757 02 00

prodemos.nl

info@prodemos.nl

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

ProDemos legt uit wat de spelregels zijn van de democratie en rechtsstaat en laat zien wat je zelf kunt doen om invloed uit te oefenen – in de gemeente, het waterschap, de provincie, het land en de Europese Unie.